

קֶבֶץ

תּוֹךְ הַנֶּחֱל

דְּבוּרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאוֹת,
מַעֲוָרִים מְעִירִים וּמְחַזְּקִים,
אֲשֶׁר מִתּוֹךְ הַנֶּחֱל נִזְבַּע מְקוֹר חֲכָמָה נֹכְעִים,
לְהַחְיֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי וּמְשֹׁם יִשְׁקֹן הַעֲדָרִים,
לְהַתְחַזֵּק בַּעֲבוּדַת הַבוֹרָא בְּכָל דְּרָגָה שִׁיחִיו נִמְצָאִים

*

אֲשֶׁר נֶאֱמָרוּ בְּרַפִּים בְּמַחֲלָף סְעוּדוֹת שַׁבָּת שֶׁל

פְּרִשְׁתַּת נֶח

שְׁנַת תשס"ה

*

עַל יְדֵי מֶרֶן מוֹחֲרָא"ש שְׁלִיט"א

יֵצֵא לְאוֹר לְקִרְאַת שַׁבָּת פְּרִשְׁתַּת תשע"ג

עַל יְדֵי תַלְמִידֵי מוֹתִיבָתָא חֵיכַל הַקֹּדֶשׁ

חֲסִידֵי בְּרַסְלָב

עִיר הַקֹּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכַב"א

פְּרִשֶׁת נח

לִיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשֶׁת נח ה'תשס"ה

בְּלִיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ בְּסֻעֻדָּה רְאוּשׁוֹנָה דְּבַר מוֹהְרָא"ש נ"י דְּבוּרִים
נִזְרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד עַל פִּי דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּלִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א'
סִימָן ט' הַמּוֹדֵבֵר מִתְפַּלֵּה וּמִתְבַּת נח, עֵינֵי שָׁם.

פֶּתַח וְאָמַר מוֹהְרָא"ש נ"י, רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר, (מוֹהְרָא"ש נ"י חֹזֵר בְּקִצּוֹר עַל
בְּמָה נִקְדוּת שַׁבְּתוֹרָה זוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל), כִּי עֶקֶר חַיִּיּוֹת מְקַבְּלִין מִהִתְפַּלֵּה,
בְּמֹו שַׁבְּתוֹב (תְּהִלִּים מ"ב): "תְּפִלָּה לֹאֵל חַיִּי". וּבִשְׂבִיל זֶה צָרִיךְ
לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל בַּחוּ, כִּי בְּשִׁמְתִּפְּלָל בְּכָל בַּחוּ וּמִכְנִים בַּחוּ בְּאוֹתִיּוֹת
הִתְפַּלֵּה, אִזִּי נִתְחַדֵּשׁ בַּחוּ שָׁם וְכו', אֲבָל

בְּשֹׂאדָם עוֹמֵד לְהִתְפַּלֵּל, אִזִּי בָּאִים מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וּקְלָפוֹת וּמִסִּבֵּי
אוֹתוֹ, וְנִשְׁאָר בַּחֲשֹׁךְ וְאִין יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל, בְּמֹו שַׁבְּתוֹב (אִיכָּה ג):
"סִבָּת בְּעֵינֵי לֵךְ מִעֲבוֹר תְּפִלָּה", וּבְתִיב (תְּהִלִּים י"ג): "סִבִּיב רְשָׁעִים
וּתְהַלְכוּן", שֶׁהֲרִשָׁעִים, הֵינּוּ הַקְּלָפוֹת, מְסִבִּין אוֹתוֹ. 'בָּרָם זִלָּת'
הֵינּוּ בְּשַׁעַת הִתְפַּלָּה, 'שְׁחִיא עוֹמֶדֶת בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם' (בְּרֻכּוֹת ו:).

וְדַע, שֵׁנִשׁ פְּתָחִים הִרְבֵּה בַּחֲשֹׁךְ הַזֶּה לְצֵאת מִשָּׁם, בְּמֹו שְׂאֻמְרוֹ
חֲכָמֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבָרְכָה (יוֹמָא לז): 'הִבָּא לְטָמְא, פּוֹתְחִין לוֹ יֵשׁ לוֹ
פְּתָחִים הִרְבֵּה'; נִמְצָא, שֵׁנִשׁ פְּתָחִים הִרְבֵּה בַּחֲשֹׁךְ גַּם לְצֵאת מִשָּׁם.

אבל האדם הוא עור ואין ידע למצא הפתח. ודע, שעל ידי אמת וזכה למצא הפתח, כי עקר אור המאיר הוא הקדוש ברוך הוא, במו שכתוב (תהלים כ"ז): "ה' אורי וישועי"; ועל ידי שקר הוא מסלק את הקדוש ברוך הוא, במו שכתוב (שמות כ): "לא תשא את שם ה' לשוא", כי על ידי שוא מסלק את הקדוש ברוך הוא, כי "דבר שקרים לא יכון לנגד עיניו". אבל על ידי אמת, הקדוש ברוך הוא שוכן עמו, במו שכתוב (תהלים קמ"ח): "קרוב ה' לכל קוראיו לכל" וכו'; ובשחקדוש ברוך הוא עמו, הוא מאיר לו איך ליצא מהחשך המונע אותו בתפלתו, במו שכתוב: "ה' אורי".

זה פירוש: (בראשית ו) "צחר תעשה לתבה", פירש רש"י: יש אומרים חלון, ויש אומרים אבן טוב; והחלוק שפין חלון לאבן טוב כי החלון אין לו אור בעצמו, אלא דרך שם נכנס האור, אבל בשאין אור, אין מאיר; אבל אבן טוב, אפילו בשאין אור מבחוץ הוא מאיר בעצמו. כן יש בני אדם שדבורם הוא חלון, ואין כח להאיר להם בעצמם; וזה: יש אומרים, ואמירתם נעשה חלון; ויש שאמירתם נעשה אבן טוב ומאיר וכו', עין שם כל זה בדברי רבנו ז"ל.

והסביר מוה"רא"ש נ"י, כי הנה עקר החיות מקבלין מן התפלה, וכמו שאומר דוד המלך (תהלים מ"ב) תפלה לאל חיי, וכשאדם מרגיל את

עצמו להתפלל אליו יתברך תמיד, והוא רגיל לפרש כל שיחתו לפניו יתברך בתמימות ובכשיטות גמורה, באשר ידבר איש אל רעהו, והבן אל אביו, אזי הוא מתחיל להרגיש טעם וחיות אחרת בכל ימי חייו, כי כחו מתחדש באותיות התפלה, והוא חי חיים טובים ומתוקים באמת, אבל בשאדם עומד להתפלל, אזי באים מחשבות זרות וקלפות לבלבל אותו, כי הם נבראים מהחטאים והעוונות שעשה בימים הקודמים, כי מכל חטא ועון נברא מלאך המשתית וקלפה, וקלפות אלו באים לנקם בו ולבלבל אותו מתפלתו, והם מסבבים אותו מכל צד, ועושים חשך מסביב, עד שהוא בסכנה שלא יעזוב את התפלה לגמרי ויפיל יתיאש מן הרחמים, ואז עקר העצה רק לחפש את הדבור האמת, הינו לומר את התפלה מעמק הלב מהמקום שהוא נמצא בה עכשו, אפילו אם הוא מסבב עם חשך ומרירות, כי הדבור אמת יאיר לו אור השם יתברך למצוא את הפתח לצאת מן החשך, כי בודאי יש פתחים הרבה לצאת, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (יומא לח ע"ב) חבא לטמא פותחין לו, הינו אפילו בשבא לטמא חס ושלום, כבר פותחין לו פתחים איך לצאת מן החשך, רק הצרה היא שהקליפות הנ"ל מסבבים את הפתח ועושים חשך וערפל סביבו שלא יראה וימצא את הפתח, ולכן העקר להוציא הדבור מפיו עם אמת, הינו לומר לפני הקדוש

ברוך הוא איך שנמצא בתוך החשך ואיך שצור לו מאד, ואזי תדבור
אמת יאיר לו אור הקדוש ברוך הוא, בחינת (תהלים כ"ז) ה' אורי
וישעי, ואז יראה את האור לצאת מתוך החשך, וזהו עצם נורא
ונפלאה לכל אדם בכל זמן, כי תמיד איך שהוא, אפלו אם הוא
נמצא בתוך החשך חכי גדול, תמיד יכול לקשר עצמו אל תדבור
אמת, ולפרש שיחתו לפני הקדוש ברוך הוא איך שצור לו מאד מכל
החשך המסבב אותו מכל צד, וזה בעצמו יאיר לו תדרך לצאת מן
החשך, ויזכה לקבל חיות חדשה, ולחדש פחו בתוך דבורי התפלה,
אשרי לו.

ורבנו ז"ל מנלה לנו כאן, שכל זה הוא סוד תבת נח, כי תבת נח
מרמזת על תבת התפלה, המוגן על האדם מהמים הזדונים
המתגברים בראש כל חוצות, ובשעה שהמבול זורם ושוטף בחוץ,
שהם כלליות כל הכלבולים ומחשבות זרות שנעשים מעונות האדם
(לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן מד), אין עצם אחרת רק לסגור את עצמו
בתוך תבת התפלה, ולמצא תדבור אמת לצאת מתוך החשך, שזהו
מה שנצטווה נח (בראשית ו'): צֶהַר תַּעֲשֶׂה לְתֵבָה, וּפִרְשׁ רִשְׁי, יֵשׁ
אוֹמְרִים חֲלוֹן וְיֵשׁ אוֹמְרִים אֶבֶן טוֹב, הֵינּוּ שְׁנֵצִמָּה שֶׁיַּעֲשֶׂה לְעֶצְמוֹ
אור בתוך תבת התפלה, שיאיר לו אפלו בתוך החשך שהיה שרוי

בעולם, ויש בזה שתי מדרגות, יש אחד שהוא במדרגת "אבן טוב", הינו שהוא מאיר בעצמו, ואינו צריך אור מבחוץ, כי הוא מתגבר בעבודת התפלה מעצמו, ותמיד מוצא את הדבור אמת שיאיר לו לצאת מתוך החשך, שהוא, "יש אומרים" אבן טוב, הינו יש אלו שאמירתם הוא כמו אבן טוב המאיר מעצמו, אבל יש אחד שעדין אינו אחוז בזה, רק הוא בבחינת חלון, שאם מאירים לו מבחוץ, הוא נותן מקום לאור שיכנס לפנים, בדרך האור שנכנס בחלון, כך הוא מתחזק לעסוק בתפלה בשמיעוררים אותו, שהוא "יש אומרים" חלון, יש שאמירתם הוא כמו חלון, הנותן מקום לאור לפנים בתוכו, כי בשמיעוררים אותו למצוא את הדבור אמת ולצאת מתוך החשך, הוא מתעורר מיד, נמצא שמרמו בתבת נח איד להתחזק בעבודת התפלה בכל מקום ובכל זמן, ואיד יכולים להפוך מצר"ה לצח"ה, שיאיר לו אור השם ותברך בכל ימי חייו.

ואמר מזהר"ש נ"י, שעל פי זה מוכן מאד דברי רש"י הקדוש בריש פרשת השבוע, על הפסוק (בראשית ו') תמים היה בדורותיו, יש מרבותינו דורשים אותו לשבח, כל שכן שאלו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי, לפי דורו היה צדיק, ואלו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום, ויש לתמוה למה ידרשו לגנאי על נח, שהתורה מעידה עליו "איש צדיק תמים"? אבל

על פי הנ"ל מובן מאד, שאין חפזנה לגנאי מפוש, אלא על איזו מדרגה אחו בעבודת התפלה, לפי ה"יש אומרים" שאכן טוב היה לו בתבה, הינו שהיה במדרגת אכן טוב המאיר מעצמו בעבודת התפלה, ואינו צריך לאור מבחוץ, אזי דורשים "בדורתינו" לשבת, כי אילו היה בדור של צדיקים היה צדיק יותר, כי היה מאיר באור תפלתו גם לאלו שבחוץ, שזהו השבח הכי גדול, אבל לפי ה"יש אומרים" שחלון היה לו בתבה, והאור בא לו מבחוץ, אזי דורשים "בדורתינו" לגנאי, כי אילו היה בדורו של אברהם אבינו, שהוא בודאי האיר עבודת התפלה לכל העולם בלו כמו אכן טוב, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא ט"ז:) אכן טובה היתה תלוייה בצוארו של אברהם אבינו שכל חולה תרואה אותו מיד מתרפא, ובשעה שנפטר אברהם אבינו מן העולם תלאה הקדוש ברוך הוא בגלגל חמה, אם היה נח באותו דור לא היה נחשב לבלום, כי הוא היה מתבטל לגמרי מפני אורו הגדול של אברהם אבינו, בדרך חלכנה המתבטלת מפני אור החמה, שזהו מה שפרש רש"י אחר כך, את האלהים התהלך נח, ובאברהם הוא אומר (בראשית כד) אשר התהלכתי לפניו, נח היה צריך סעד לתמוכו אבל אברהם היה מתחזק ומחלף בצדקו מאליו, כי אברהם היה לו אכן טובה זאת בצוארו, הינו בדבורו, שהיה מאיר בעצמו, ולא היה צריך סעד

לתומכו, אָבֵל נַח, לְפִי הַ"יֵּשׁ אֹמְרִים" שְׁחִלּוֹן הָיָה לוֹ בַּתְּכָה, הָיָה
עֲדִין צָרִיד סָעֵד לְתִמְכוֹ, הֵינּוּ שִׁיאִירוֹ לוֹ מִבְּחוּץ לְהִתְחַזֵּק בַּעֲבוּדַת
הַתְּפִלָּה, וְלִכֵּן אֵת הָאֱלֹחִים הַתְּחַלֵּף נַח, וְהָבֵן, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ
לְעֶסֶק בַּעֲבוּדַת הַתְּפִלָּה בְּאַמֻּת, הֵן בַּתְּחִלָּה בְּבַחֲיִנַת חִלּוֹן, שְׁנִקְבֵּל
הָאוֹר מִבְּחוּץ, וְהֵן אַחֵר כִּד בְּבַחֲיִנַת אֶבֶן טוֹב, שְׁנִיאִיר אוֹר הַתְּפִלָּה
בְּכָל הָעוֹלָם בְּלוֹ, עַדִּי נִזְכָּה לְרֹאוֹת בְּהִתְנַלּוֹת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בָּאֵי
עוֹלָם, בְּמַתְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן וְאָמֵן.

בְּקֹר שַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשֶׁת נַח ח'תַּשֻּׁם"ה

בַּשַּׁבַּת קֹדֶשׁ בְּבִקְרָה, בְּעֵת קִידוּשָׁא רַבָּא, דְּבַר מוֹתְרָא"ש נ"י דְּבוּרִים
נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּמַעֲשֵׂה מְזֻבּוֹב
וְעַכְבִּישׁ מַעֲשֵׂה ז' דָּף קי"ז, עֵין שֵׁם.

פִּתַּח וְאָמַר מוֹתְרָא"ש נ"י, רַבֵּנוּ ז"ל מְמַשִּׁיף לְסִפְרָה, וְהָיָה הַמּוֹלֵךְ
עוֹשֶׂה סְעוּדָה גְּדוֹלָה (שְׁמִירֵין בֵּאִיל), בְּכָל שָׁנָה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁכִּבֵּשׁ
הַמְּלָחָמָה, וְהוּא יוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה שָׂאז מְמַלִּיכִים מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ, וְאֵז עוֹשִׂים סְעוּדָה לְכָבוֹד
קֹדֶשֶׁת הַיּוֹם, וּבְמוֹ שַׁבַּתוֹב (נִקְמָה ח' י) לָבוּ אֲכָלוּ מִשְׁמָנִים וּשְׂתוּ

ממתקים ושלחו מנות לאין גבול לו כי קדוש היום לאדוננו וגו', שפסוק זה נאמר על ראש השנה בידוע, ואז שמחים מאד על שזכים לראות בהתגלות מלכות שמים בכל העולם בלוי.

והיו שם על הבאיל כל השרי מליכה וכל השרים בדרך המלכים, כי אז הוא יום הדין לכל באי עולם, ולכל שרי מעלה ושרי מטה, וכמו שאומרים (בזוהר תקה) לפקד על צבא מרום בדין וכו', וספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו, לתן דין וחשבון על כל ימות השנה.

והיו עושין שם עניני צחוק, (שקורין קומעדים), והיו מושחקים וצוחקים מכל האמות, מחישמעאל ומכל האמות, והיו עושים ומעקמים בדרך שחוק בדרך חננום והחנה של כל אמה, כי יום ראש השנה הוא יום לידת יצחק אבינו שנקרא על שם הצחוק, וכמו שכתוב (בראשית כ"א) צחוק עשה לי אלהים כל השומע יצחק לי, ואז תוקעין בשופר ומזכירין זכותו של עקדת יצחק, ומשחקים וצוחקים מכל האמות שרחוקים מכבודו יתברך, ואינם מקבלים על מלכותו יתברך עליהם, ודנים אותם כפי מעשיהם, ובפרט מישמעאל שהוא שני את יצחק, ורצה להרוג אותו, וכמו שכתוב (משלי כ"ו) במתלהלה

היורה זקים וגו' ואמר הלא משחק אני, שהוא מלביש הרשעות שלו בצחוק, אבל אז ביום דינא רבה, מצחקים מפניו ומגלים את קלונו ברבים.

ומן הסתם מישראל גם בן היו עושין חשוק, כי יש מקטרגים גם על נשמות ישראל, כי אלו מימינים לזכות ואלו משמאלים לחובה, והצדיקים מלמדים זכות על נשמות ישראל ומצילים אותם מקטרג המקטרג.

וצוה המלך להביא לו הספר שהיה כתוב בו הנמוסים והחננה של כל אמה ואמה, ובכל מקום שהיה פותח את הספר, היה רואה שכתוב בו החננה והנמוסים של האמה, בדרך שהיו עושין פעלי החשוק ממש, כי מסתמא גם זה שעשה הצחוק והקאמעדיא ראה גם בן את הספר הנ"ל, כי זהו ענין שלשה ספרים שנפתחים בראש השנה (ראש השנה ט"ו), של צדיקים בינונים ורשעים, ודנים כל אמה ואמה כפי מעשיה של כל השנה, וכן נשמות ישראל דנים אותם כפי מעשיהם, אבל על ידי שנשמות ישראל תוקעים בשופר ועושין תשובה, הם יוצאים זכאים במשפט, ונכתבים ונחתמים לאלתר

לְחַיִּים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹצֵנוּ לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְבָרֶכֶת וְלִשְׁנַת גְּאוּלָּה
וַיִּשְׁעָה אָמֵן וְאָמֵן.

סְעוּדָה שְׁלִישִׁית פָּרֶשֶׁת נחַ ה'תשס"ה

בְּסְעוּדָה שְׁלִישִׁית, סְעוּדַת רַעְוָא דְרַעְוִין, דְּבַר מוֹתְרָא"ש נ"י דְּבוּרִים
נוֹרָאִים וְנִפְלְאוֹת מְאֹד עַל פִּי דְּבַרֵּי רַבֵּנוּ ז"ל בְּלִקוּטֵי מוֹתְרָן חֵלֶק א'
סִימֹן כ"ז הַמְדַּבֵּר מִמּוֹדַת הַשְּׁלוֹם, עֵינֵי שָׁם.

פִּתְחָ וְאָמַר מוֹתְרָא"ש נ"י, רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר, (מוֹתְרָא"ש גַּרְו יְאִיר הָעוֹר בְּקִצּוֹר
עַל נִקְוָדָה אַחַת שְׁבַתוֹרָה זוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל), בִּי לְמִשְׁוֹךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם לְעִבּוּדָתוֹ
לְעַבְדּוֹ שְׁכָם אַחֵר, וְכָלֵם יִשְׁלִיכוּ אֵלֵיִי בְּסִפָּם וְזִהְבָם, וְיִתְפַּלְלוּ אֶל
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד, זֶה הַדְּבָר נַעֲשֶׂה בְּכָל יוֹר וְיוֹר לְפִי הַשְּׁלוֹם
שְׁבַדוֹר, בִּי עַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם שֵׁנִשׁ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם, וְהֵם חוֹקְרִים
וּמְסִבִּירִים זֶה לָזֶה הָאֱמֶת, עַל יְדֵי זֶה מְשַׁלֵּיךְ כָּל אִישׁ אֶת שְׁקָר
אֵלֵיִי בְּסִפּוֹ, וּמִקְרֵב אֶת עַצְמוֹ לְהָאֱמֶת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם כָּל זֶה בְּדַבְרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל.

והסביר מוֹהֲרָא"ש נ"י, כי הנה עקר התכלית הוא שִׁינּוּבוֹ כָּל הַבְּרִיּוֹת כּוֹלֵם לְחִבּוּר אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְשִׁינּוּפָלְלוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְיַעֲבֹדוּ אוֹתוֹ שָׂכָם אֶחָד, וְכִמּוֹ שְׁכָתוּב (צִפְנִיָּה ג') כִּי אִזּוֹ אֶחָפֶּךָ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה לְקָרָא כָּלָם בְּשֵׁם הַיְי"ה לְעַבְדוֹ שָׂכָם אֶחָד, וְאִזּוֹ יִשְׁלִיכוּ כָּלָם אֶת אֱלִילֵי כֶסֶפֶם וְזָהָבָם, וְיַפִּירוּ שְׂאִין לְהַכְסֵף וְהַזְהִיב שׁוּם הַשִּׁיבוֹת בְּלָל, רַק הָעֵקֶר לְעַבְדוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, וְלִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מִה שְׁצָרָהּ, כִּי רַק בִּידוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל הַכְסֵף וְהַזְהָב, וְכִמּוֹ שְׁכָתוּב (חֲנִי ב') לִי הַכְסֵף וְלִי הַזְהָב נְאוּם ה' צְבָאוֹת, אֲבָל כָּל זְמַן שְׂאִין זֹכִים לְחִבּוּר אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹ עוֹשִׂים יְשׁוּת וּמִצִּיאוֹת מִן הַכְסֵף וְהַזְהָב, וְכָל אֶחָד חוֹמֵד וְחוֹמֵם כֶּסֶף הַשֵּׁנִי, כִּי נִדְמָה לוֹ שֶׁזֶהוּ הָעֵקֶר בְּעוֹלָם, וְזֶה בְּעֶצְמוֹ מוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִלְּהַגִּיעַ אֶל הַתְּכֵלִית, כִּי הַשְׁגַּת הַתְּכֵלִית נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַשְׁלוֹם שְׁבֻדּוֹר, עַל יְדֵי שֵׁשׁ שְׁלוֹם בֵּין הַבְּרִיּוֹת, וְכָלָם מְדַבְּרִים זֶה עִם זֶה, אִזּוֹ יְכוּלִים לְחַקֹּר וּלְהַסְבִּיר זֶה לְזֶה אֶת הַתְּכֵלִית, וְיִבְאוּ לְחִבּוּר אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲבָל כְּשֵׁשׁ מַחְלֻקָת וּמְרִיבוֹת בֵּין הַבְּרִיּוֹת, וּבִפְרָט כְּשֶׁאֶחָד חוֹמֵם וְגוֹזֵל כֶּסֶף הַשֵּׁנִי, אִזּוֹ אֵי אֲפֶשֶׁר לָהֶם לְהִתְאַחֵד בְּיַחַד וּלְהַסְבִּיר זֶה לְזֶה אֶת הַתְּכֵלִית, כִּי כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְבַלֵּעַ אֶת הַשֵּׁנִי, וּכְיוֹן שֶׁהַתִּיר לְעֶצְמוֹ גְּזֻלַת חֲבֵרוֹ, הֲרִי הוּא מוֹכֵן לְכָל חֲטָא וְעוֹן, וְאִין תַּקְנָה לְחִסְרוֹ מִדְּרָכּוֹ הָרָעָה (סִפָּר הַמִּדּוֹת אוֹת גְּזֻלָּה סִימָן א'), וְכִמּוֹ שֶׁשְׂמַע הַגְּבוּר מִן הַמֶּלֶךְ, שֶׁמֶכֶל הַתַּאֲוֹת

יכולים להוציא את האדם אבל לא מתאות ממוזן (ספורי מעשיות מעשה י"ב מבעל תפלה), כי פשיש לאדם תאות ממוזן, וגם התיר לעצמו לגזול מן השני, כבר אי אפשר לדבר עמו מן התכלית ולהוציא אותו מטרעותו, והוא סימן מבחק שהוא איש פגום מאד, כי לא יתכן שאחד ינע בממוזן השני אלא אם בן פגום מאד בתאות נאוף, וזה אשר מסית אותו לגנוע בממוזן של השני, ולכן אשרי מי שעוסק בעשיית שלום בין אנשי הדור, ומלמד אותם את עצם הפגם לגנוע בממוזו של חזילת, כי על ידי שיהיה אחדות ושלום בדור, יוכלו להסביר זה לזה את האמת, וסוף כל סוף יבואו לעבד את השם יתברך שכם אחד, שזהו עקר התכלית.

וקשר מזהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את עצם הפגם של דור המבול, שהשחיתו את דרכם על הארץ, וכמו שכתוב (בראשית ו') ותשחת הארץ לפני האלהים, ותמלא הארץ חמס, ופרש רש"י ותשחת לשון ערוה ועבודת אלילים, ואחר כך פתיב, ויאמר אלהים לנח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם וגו', ופרש רש"י, לא נחתם גזר דינם אלא על הגזל, ויש לחבין למה באמת נחתם גזר דינם על החמס יותר מעל הערוה ועבודת

אלילים, הלא ענש הערֹוה והעבֹודה זרה יותר חמור מענש הגֹזל והחמם, והם מאפֹורי "יתרג ואל יעבור", מה שאין בן גֹזל הוא לֹא בעלמָא? אֲבָל על פי דברי רבנו ז"ל הנ"ל מוכן הענין מאד, כי כל זמן שיש ערֹוה ועבֹודת אלילים בעוֹלָם, עדין יכולים להסביר זה לזה את התבֹלית, ולהוציא אותם מטעותם ולהושיבם אל האמת, אֲבָל תכף ומיד שיש פגם החמם והגזילה בעוֹלָם, וחומסים וגוזלים זה מזה ואין שלום ביניהם, אזי אין יכולים להתאחד ולהסביר זה לזה את התבֹלית, ולהושיבם מטעותם, ולכן נחתם גֹזר דינם על זה, כי מאז כִּבְרַי אִי אֶפְשָׁר להוציא אותם מטעותם, והבן.

וזהו מה שנאמר אצל אנשי דור הפלגה, (בראשית י"א) ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים וגו' ולבֹוֹף, ומשם הפיצם ה' על פני כל הארץ, ופרש רש"י (פסוק ט'), וכי איזו קשה, שכל דור המבול או של דור הפלגה, אלו לא פשטו יד בעקר ואלו פשטו יד בעקר להלחם בו, ואלו נשטפו ואלו לא נאבדו מן העוֹלָם? אֵלָא שדור המבול היו גזלנים והיתה מריבה ביניהם לכוֹף נאבדו, ואלו היו נוהגים אהבה ורעות ביניהם שנאמר שפה אחת ודברים אחדים, למדת ששנאוי המחלֶקת וגדול השלום, עין שם, וזהו ממש בדברי רבנו ז"ל הנ"ל, שעקר פגמם של דור המבול היתה מחמת המחלֶקת ומריבות

שביניהם, כי בזה אי אפשר להגיע אל התכלית, מה שאין בן דור
הפלגה שהיתה שפה אחת ודברים אחדים, והיה שלום ביניהם, היו
עדין יכולים לבוא אל התכלית, ולכן לא נענשו כמותם, רק כשראה
תקדוש ברוך הוא שהאחדות ביניהם גרמה מרידה נגדו, כי לא
היתה מי שיסביר להם את התכלית, נענשו מדה כנגד מדה, ויפין
ה' אותם משם על פני כל הארץ שלא יוכלו להוציא מזימתם לפעל,
והבן, וחשם יתברך יזכנו להגיע אל השלום הנפלא, ולחשיג
תתכלית הנרצה, עדי נזכה לראות בתקון העולם שיתקן עולם
במלכות שדי, במהרה בימינו אמן ואמן.

